

det for umuligt, at de kunde gro andre Steder end paa de sydlige Øer, men nu gror de udmærket endogsaa oppe i Vendsyssel, og det samme har til en vis Grad været Tilfældet ogsaa med Sukkerroerne. Jeg vil ikke sige, at der ikke er nogen Forskel for deres Vedkommende, og jeg tror saaledes ikke, at Sukkerroer kan dyrkes med videre stort Udbytte helt oppe i det nordlige Jylland, men Nattergalen synger jo heller ikke i alle Landets Egne, Nord for Aarhus kommer den ikke. Med Hensyn til Frugtavl har jeg imidlertid i de senere Aar haft Lejlighed til at iagttage en Frugtplantage i Vendsyssel saa højt mod Nord som ved Agersted ved Sæby, ikke mere end 6 Mil fra Vesterhavet — Vendsyssel er jo ikke bredere, end at Vesterhavet med Lethed kan sende sin kolde Aande ind over hele Landet — en Frugtplantage, som baade i Henseende til Ydeevne og til Sorternes Finhed ganske sikkert staar fuldt paa Højde med de bedste her i Landet, og hvor man avler baade Æbler og Blommer med en Frodighed, der er aldeles forbavsende. Man vilde paa Forhaand være tilbøjelig til at forsværge Muligheden af i dette Klima at avle saadanne Mængder af fin og udsøgt Frugt, som Talen er om her, men dette er ogsaa kun opnaaet ved at opfylde de Krav, som Frugttræerne stiller: sund Jord, selv om den er meget fattig, Tilførsel af, hvad den trænger til, Læ, og saa en gennemført Kultur af de enkelte Træer, hvorved alle Sygdomsangreb, alle Svampe, alle Skadedyr holdes borte ved gennemført Sprøjtning med desinficerende Vædske Aaret rundt, og Frugttræerne bevares fuldstændig sunde og rene. Dette kan lade sig gøre i Vendsyssel 6 Mil fra Vesterhavet — naturligvis er der sørget for den fornødne Læ gennem en Granplantage —, og det vil kunne lade sig gøre mangfoldige Steder i Landet, hvor man slet ikke vilde tro det muligt. I Nærheden af Limfjorden, til en sandet og øde Strækning, hvor man aldeles ikke troede, der kunde gro Træer, og hvor ingen før havde fundet paa at anlægge Haver, kom for nogle Aar siden to Fynboer, og de indrettede sig paa samme Maade, som de havde været vant til i Sydlyn, anlagde store Haver ved deres Huse og plantede Frugttræer i disse Haver; de behandlede blot det hele rigtigt og har nu store, dejlige Haver med blomstrende Frugttræer, saaledes som man har det andre Steder i Landet, og nu begynder andre at efterligne dem. — Jeg tror altsaa ikke, at man, naar man kommer

til virkelig gennemførte Forsøg paa dette Omraade, vil komme til det Resultat, at der er saa forfærdelig stor Forskel paa Betingelserne for Frugttræavl her i Landet, som man paa Forhaand tror, og jeg er derfor af den Opfattelse, at hvis vi virkelig kommer ind paa en rationel Drift og dyrker vore Haver blot tilnærmelsesvis saa rationelt, som vi dyrker vore Marker og arbejder i vore Stalde, vil vi være i Stand til at frembringe endog meget betydelige Værdier paa dette Omraade. Der er intet som helst i Vejen for, at vi skulde kunne naa til at producere Eksportartikler af fine Varer, og derfor glæder det mig ogsaa at se, at det er Meningen samtidig hermed at arbejde videre med en saadan Handel og Eksport for Øje, at søge at indarbejde en Ensartethed i Behandlingen af Varen — ogsaa Ensartethed i Pakningen —, der jo er den første Betingelse for, at man virkelig kan faa en stor Handel i Gang; det har det skortet saa overordentlig stærkt paa hidtil.

Jeg vil henstille til den højtærede Landbrugsminister, om ikke Tiden var inde til, at ogsaa Statens Forsøgsstationer omkring i Landet, i højere Grad end Tilfældet har været, tog denne Opgave op paa rationel Maade, thi her er ganske sikkert en stor og rig Indtægtskilde, naar Opgaven løses paa rette Maade. Jeg ved godt, at der er gjort en Del, og at Husmandsforeningerne, Landboforeninger og Haveselskaber o. s. v. har arbejdet meget i de senere Aar, og at ogsaa den Agitation omkring i Landet, som har haft Hovedæren for de mange udmærkede Landbrugsresultater, der er naaet, er godt begyndt paa dette Omraade, men den er ikke gennemført nær i samme Grad, som den er det for Landbrugets Vedkommende. Jeg vil imidlertid henstille, at man vil gaa endnu videre, og at Staten vil tage sig af Sagen. I Modsætning til den sidste ærede Taler (S. Rasmussen) vil jeg opfordre Ministeren til ikke at anvende Statens Penge til Støtte for private Forsøg, medmindre de foretages af store Organisationer og er af almen Karakter. Hvis Privatmænd begynder at lave Forsøg, kan Staten ikke indlade sig paa at støtte dem, den Slags Forsøg kan man i Regelen ikke tillægge nogen som helst Betydning. Jeg vil haabe, at de 20 000 Kr. meget snart maa blive for lidt, og at Kravene om at gaa videre ad denne Vej rundt omkring i Landet vil rejse sig med en saadan Styrke, at det kan blive til mere. I Tider, hvor saa mange andre Erhverv synes at svigte,